

سرمایه اجتماعی و نقش آن در تبیین امنیت زنان: مطالعه موردی شهر زاهدان

عیسی ابراهیمزاده^{*}، دیمین کاشفی دوست^{**}

چکیده

سرمایه اجتماعی بُعد معنوی اجتماع است که طی چند دهه اخیر در مباحث توسعه به آن توجه زیادی شده است. دیدگاه حاضر نشان دهنده اهمیت نقش و تأثیر مؤلفه‌ها و روابط اجتماعی بر سایر مؤلفه‌های توسعه از جمله اقتصادی، فرهنگی و کالبدی است. بهره‌گیری از سرمایه اجتماعی در کنار سایر سرمایه‌ها به رشد و توسعه اجتماع می‌انجامد، چراکه تسهیل‌کننده کنش‌های اجتماعی است و هزینه تعاملات را کاهش می‌دهد. اعتماد، انسجام، مشارکت و آگاهی اجتماعی مؤلفه‌های سرمایه اجتماعی به شمار می‌آیند که از شروط لازم برای توسعه هستند. یکی از اصلی‌ترین مؤلفه‌هایی که به تبیین سرمایه اجتماعی کمک می‌کند امنیت است و فقدان سرمایه اجتماعی به بروز انحرافات منجر خواهد شد که تهدیدی برای امنیت تلقی می‌شود. از سوی دیگر، پرداختن به مسائل زنان از جمله موضوع امنیت آنان یکی از ضروری‌ترین نیازهای اصلی جامعه امروز ماست. از این منظر، سنجش سرمایه اجتماعی زنان و نقش آن در تبیین میزان امنیت در قالب یک مطالعه علمی ضروری است. هدف این پژوهش سنجش سرمایه اجتماعی زنان در مناطق پنج‌گانه شهر زاهدان و نقش آن در تبیین امنیت است. در چارچوب نظری بر نظریه‌های گیدنز^۱، کلمن^۲ و پونتام^۳ تأکید شده است. این پژوهش از لحاظ هدف کاربردی و از لحاظ روش‌شناسی توصیفی-تحلیلی است. جامعه آماری شامل کلیه زنان ساکن شهر زاهدان است که بر اساس سرشماری سال ۱۳۹۵ تعدادشان ۲۸۸ هزار و ۱۸۰ نفر است. داده‌های لازم با روش نمونه‌گیری تصادفی از ۳۸۳ زن ساکن شهر زاهدان جمع‌آوری شد. روایی سؤالات با محاسبه ضریب آلفای کرونباخ مورد سنجش قرار گرفت. ارتباط متغیرهای سرمایه اجتماعی با امنیت سنجش و تجزیه و تحلیل شد. نتایج آزمون‌های آماری نشان می‌دهد که بین سرمایه اجتماعی و امنیت زنان رابطه معناداری وجود دارد.

کلیدواژه‌ها

سرمایه اجتماعی، امنیت زنان، شهر زاهدان

* iazh@gep.usb.ac.ir

** kashfidust@yahoo.com

1- Giddens
2- Kelman
3- Putnam

* استاد جغرافیا، دانشگاه سیستان و بلوچستان

** دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، دانشگاه سیستان و بلوچستان

Measurement of Social Capital Components and Their Role in Explaining Women's Security (A Case Study of Zahedan City)

Issa Ebrahimzadeh
Diman Kashefidoost

Abstract

Social capital is a spiritual and an intellectual dimension of the community, which has received considerable attention in development debates over the past decades. The present viewpoint indicates the importance of the role and influence of components on and relationships with other development components including economic, cultural, physical etc. On the other hand, utilizing social capital along with other resources leads to the growth of any society, since it facilitates social action and reduces cost of interactions. Trust, coherence, participation, awareness social are among the components of social capital that are prerequisites for any development. One of the main components contributing to the explanation of social capital is security. Given that women account for half of the population, addressing women's issues, including security as social and human capital, is one of the most urgent needs of our society today. It is necessary to measure women social capital and its role in explaining the level of security. According to the

above mentioned facts, the aim of this study is to measure social capital of women in five regions of Zahedan and its role in explaining their security. We followed Giddens, Coleman and Pontham theories. Regarding the studied components, this study is an applied study based on its goal and a descriptive-analytical one regarding its methodology. The statistical population includes all women living in Zahedan (A total of 288180 women based on 2016 statistical data). The sample size is estimated as 383 using Cochran formula. Data were collected by random sampling. The validity and reliability of the questionnaire was calculated by Cronbach's alpha coefficient. The relationship between social capital variables and security was measured and analyzed using statistical and inferential methods and Spss software. The results indicate there is a significant relationship between social capital and women's security.

Keywords

Social Capital, Security, Women, Zahedan City